

LBRIS

We know  
books

VIOLETA JURCA

AGENDA  
RĂTĂCIRILOR

  
*Editura*  
*Petale Scrise*  
Nojorid, 2023

## *Prolog*

Moldova Nouă, micuțul oraș așezat loial la malul Dunării, acolo nimic nu părea să se miște. Neclintit în vreme, ca un soldat dedicat, veghea fluviul de pe malul românesc. Dealurile care îl îmbrățișau cald și protector își scaldau poalele grațios în apa de un verde crud și curat precum limpezimile agheasmei de botez a pruncilor. Atât de limpede, încât părea că le copiază în detaliu și le transpune într-o altă lume, în lumea din adâncuri, acolo unde secretele stau la suprafață în văzul lumii, iar adevărurile sunt scrijelite de Însuși Dumnezeu.

Doar adierile dezordonate de început de mai răvășeau crengile copacilor proaspăt împodobiți cu frunze noi și flori apărute timid din loc în loc.

Nimic nu se grăbea în acele locuri. Timpul trecea pe îndelete, numărând fiecare secundă în valuri calme, învelite în sclipiri argintii.

Cerul își căra norii albi, bine conturați, care își schimbau formele, ținându-se unii de ceilalți ca într-o horă de fete tinere cu plete bălaie și rochii de in. Acolo, în depărtări, unde Dunărea își dădea mâna cu văzduhul, în linia orizontului, dansau bărcile pescarilor atât de frumos, atât de calm, încât până și valurile se ascundeau în adâncuri ca să nu strice liniștea. Părea că acolo Dumnezeu încercase toate culorile universului și pictase o operă unică pentru o eternitate. Lăsase însă oameni puțini în acel rai pământean, curios de puțini pentru câte minuni așezase atât de armonios pe acele meleaguri.

Rădăcinile bine ancorate în pământurile Banatului de Clisură nu o lăsaseră până atunci pe Iris să se desprindă, chiar dacă i se oferiseră o mulțime de oportunități de-a lungul timpului. Acolo era acasă pentru ea, un *acasă* plin și îndestulător.

Nimic din această lume nu se putea compara cu infinitele răsărituri și apusuri care păreau că renasc și se scufundă în aceleași ape în care înșiși îngerii cerului se oglindeau. Muzele ei dansau aici, iar ea le urmărea cuminte, din culise, și le aplauda discret.

Acolo număra minunile lui Dumnezeu și le putea împărți fiecărei ființe, ca mai apoi să îi rămână cât pentru încă un univers.

Se strecura frumos prin zile și nopți și se cernea odată cu timpul, rămânând o mărturie veritabilă a recunoștinței și a puterii de a iubi și a ierta necondiționat și nemărginit. Se simțea binecuvântată și ocrotită mereu de toate câte o înconjurau.

Iris a iubit, iubește și va iubi mereu. Era singurul lucru pe care știa să îl facă perfect, fără greșală.

## *Doar nu îl iubești doar pentru că ar avea bani*

Cu mari eforturi ajunse, aproape la asfințitul soarelui, pe faleza Dunării, acolo unde stabilise o întâlnire în acea după-amiază, cu prietena ei din copilărie.

Timpul nu îi permise cu niciun chip să ajungă mai devreme, chiar dacă promisese. Era mulțumită totuși că reușise să prindă apusul în toată splendoarea lui. De acolo se vedea cel mai bine. Era cel mai potrivit loc din tot orașul unde se putea vedea soarele roșu, care părea că aprinde tot cerul, cum cădea obosit în adâncul apelor să se răcorească.

Iris iubea apusurile. Îi plăcea să creadă că semănau cu sufletul ei și, pe undeva, avea dreptate.

— Ai întârziat din nou! îi reproșă Nadia pe un ton cu iz ușor superior și batjocoritor.

Ochii ei de un albastru feeric se întunecară sub sprâncenele conturate perfect.

— Îmi pare rău, am avut o discuție cu Victor și nu mi-am dat seama când a trecut timpul, se scuză Iris, cu un tremur nefiresc în voce.

Paloarea de pe chipul ei trăda o stare de slăbiciune și oboseală, iar numele lui pe buzele ei căpătă aproape instantaneu nuanțe de bocet.

— Iris, încetează! Nu mai minți pe toată lumea, că o să rămâi singură! E ultima dată când îți permit să mă tratezi așa. Eu nu sunt Victor, nici maică-ta. Merit puțin respect.

Cuvintele Nadiei despicară rănilor proaspete ale lui Iris, care plecaseră plângând de acasă cu doar câteva minute înainte, sperând că la ea va găsi o urmă de înțelegere.

— Ce s-a mai întâmplat iar? Mereu ai probleme. Nu știu de ce te tot plângi, toată lumea umblă după fundul tău, în vreme ce te porți ca o puștoaică ignorantă și alintată. Maturizează-te, femeie! Nu se învâрте lumea-n jurul tău, se răsti Nadia, pendulându-și amenințător degetul arătător în fața prietenei sale.

— Îmi pare rău! Îngână, aproape în șoaptă, împiedicând cu dosul palmei alunecarea unei lacrimi pe obraji ei palizi. Hai, te rog, să ne plimbăm! o prinse de mână pe Nadia pentru a o ridica de pe banca pe care părea că prinse rădăcini în cele douăzeci de minute de așteptare.

Nadia își retrase mâna aspru, prefăcându-se că are ceva de căutat în poșetă, ca gestul făcut de ea să nu pară o respingere grotescă, dar Iris o cunoștea prea bine. Știa că prietena ei era mai vulcanică, așa că, orice ar fi făcut, nu s-ar fi supărat pe ea pentru că înțelese de-a lungul timpului că aceste reacții răutăcioase nu veneau neapărat din suflet, ci din faptul că stătea foarte prost cu răbdarea.

— Cum mai e pe la muncă? tăie liniștea Iris după câteva minute în care plimbarea se petrecuse într-o tăcere apăsătoare.

— Nimic special. Văd că și frățiorul tău e la fel de îngâmfat ca tine. Mă caută doar când are nevoie, nu pierdu ocazia de a ataca din nou, aruncându-i prietenei sale o privire acuzatoare.

— Nadia, știi că e însurat acum. Ce vrei, mai exact? Te-am avertizat. Ți-am spus că nu sunt de acord cu tine în privința asta.

— Da, da. Altceva nou? Parcă ești mama, pe bune. Numai eu am știut în ce mă bag? Ți-am spus că nu sunt de acord cu tine în privința asta. Hai că azi mă enervezi, ripostă Nadia, schimbând direcția de mers spre altă alee, ca să evite discuția care o aprinsese cu adevărat.

— Gata, te rog, o ajunsese din urmă Iris. Nu mai rezist psihic la încă o ceartă! Hai să ne așezăm, o invită, arătându-i o bancă la umbra unui tei tânăr, proaspăt înflorit.

Nadia o privi cu un ușor dispreț, sorbind zgomotos din paharul de limonadă pe care și-l cumpăraseră de la taraba cu răcoritoare în timpul în care o așteptase.

— Te-ai certat cu Victor, este? o iscodi, învârtind din nou cuțitul în rană.

— Da, răspunse stins Iris, lăsându-și capul pe brațele încrucișate peste genunchii strânși la piept.

Poziția ei ghemuită, ca a fătului în pântec, trăda nesiguranta, teamă, dezamăgire; la fel o trăda și privirea pe care se străduia din răspuț să o ascundă.

Nadia o mai privea din când în când, cu coada ochiului, dar nu o agasa cu o atenție exagerată care, probabil ar fi rușinat-o și mai mult, ținând cont că recunoscuse de multe ori că nu era tocmai mândră de unele decizii din viața ei.

— Așa, și ce ai de gând? Iartă-mă dacă sunt prea directă, dar fă dracului ceva! Te tot legi de mine că încerc să fiu fericită. Eu măcar încerc.

— Cu Robert, care e căsătorit acum? o întrerupse Iris dojenitor.

— Da, și ce? Da, frate, eu fac ceva pentru mine, tu ești bunul samaritean, fata bună, ce să zic. Parcă îți ridică statuie societatea asta infectă, se strâmbă scârbită Nadia, măsurând-o cu privirea. Ia nu mai fi așa de sfântă, căci nici tu nu l-ai uitat pe Vlad!

— Taci! ridică un deget amenințător. Nu-ți permit! În plus, situația aia nu se compară cu ce faci tu cu Robert. Sunteți inconștienți! Nu știți câte vieți puteți distruge, schimbă subiectul Iris, care tresărise la auzul aceluiași nume.

— Serios? Câte? se aprinse Nadia. Cumnăţica ta care nici măcar nu te înghite şi vreo doi, trei şobolani din neamul ei, care oricum au fost lângă voi doar când aţi dat vreo petrecere. Termină şi recunoaşte că tot eu sunt mai bună! Sunt eu cum sunt, dar vă faceţi treaba cu mine. Muncesc cot la cot cu voi, am grijă de voi ca de propria-mi familie, pentru că eu n-am avut norocul să am una. Scorpia aia vă cheltuie banii şi mai bagă şi zânzanie între voi. Ştiu multe, Iris, am copilărit împreună şi am crezut mereu că fac parte, de asemenea, din familia voastră, dar aţi primit-o pe leşinata asta, apoi m-aţi dat la o parte.

— Doamne, câte prostii poţi să spui! o îmbrăţişă Iris, mai mult cu forţa, ca să întrerupă cascada de reproşuri ce se revărsa acid peste conştiinţa ei.

— Să ştii că nu am avut niciun cuvânt de spus în legătură cu relaţia lui Robert cu Cristina. Nu mi-a cerut mie aprobare să se culce cu ea. În plus, mama trebuia să îl facă să înţeleagă că nu e pentru el, nu să îl împingă în braţele ei, mai mult cu de-a sila. Fiul ei din altă căsnicie... ştiam că fratele meu nu era capabil să îl iubească, deoarece era al altui bărbat. I-am şi spus mamei, dar nici nu a vrut să audă părerea mea. Se gândea probabil că şi tata a acceptat o situaţie similară, a luat-o cu un copil şi, oarecum, o înţelegea pe Cristina. Ce să mai fi zis eu?

— Poftim?! *Cu un copil?* Mai ai fraţi? se întoarse Nadia şocată.

— Da..., mă rog... nu, se bâlbâi stânjenită Iris. Adică Robert e doar al mamei.

— Glumeşti, nu? făcu Nadia ochii şi mai mari decât îi avea de obicei, genele superioare, lungi, curbate, ajungând aproape la sprâncene.

— Nu...

— Minunat! Eu când trebuia să aflu asta? Când mă pensionam pe caz de boală de la voi din firmă? Pentru că o să

ajung la nebuni, că aici sunt numai intrigi și secrete și minciuni. Adică nu e fratele tău, concluzionă Nadia, dezamăgită.

— E fratele meu, nebuno!

— E, pe dracu, strigă Nadia ridicându-se cu repeziciune de pe bancă.

— Taci! Se uită lumea la noi. Cu ce te afectează pe tine faptul că Robert e doar al mamei? Ce relevanță are?

— Înțeleg... de aia e un amărât de polițist, așa-i? Nu are niciun drept la averea tatălui tău. Tu ești marele magnat al Caraș Severinului, singura moștenitoare a lui Iosif Istrate. Marea poetă e și bogată, și singură la părinți. Frate-tu e vai de steaua lui, e sărac lipit, nu-i așa?

— E clar, azi nu se poate discuta cu tine. Ai luat-o razna. Cum să fie sărac dacă e fratele meu? Nu sunt nici poetă, nici exagerat de bogată. În viață e totul schimbător. Mama a dorit ca eu să administrez unele afaceri de familie...

— Acum înțeleg, o întrerupse Nadia, vorbind mai degrabă cu sine, numele lui nu l-am văzut pe niciun document din firmă. Doamne, ce proastă sunt! Cum de nu mi-am dat seama mai devreme? E sărac, așa-i? o bătu ușor pe umăr pe Iris, obligând-o să o privească în ochi.

— Tata, cât a trăit, a administrat câteva afaceri în diferite domenii, își reluă Iris ideea. A construit un mic imperiu împreună cu mama. După moartea tatălui meu, mama mi-a predat o parte din responsabilități și, totodată, o parte din punctele de lucru, deoarece nu putea ține pasul singură. Cât despre Robert, el și-a urmat visul. Nu l-a atras niciodată partea de antreprenoriat, nici banii, în general. Desigur, mama va avea grijă să-i dea o parte și lui din ce deține ea, cu toate că el nu vrea nimic și au avut destule discuții în contradictoriu pe tema asta. Dar de ce să te intereseze pe tine? De ce te aprinzi așa? Doar nu-l iubești doar pentru că ar avea bani?!

— Sigur că nu, înghiți în sec Nadia, strângând din dinți.

— Însă, dacă asta te-ar face să renunți la el, completă ispitor Iris, arcuind o sprânceană, da, fratele meu e sărac lipit.

— Ești proastă! o repezi Nadia pe un ton familiar, ușor glumeț. Hai că s-a făcut târziu! Mai am niște hârtii de pus la punct până dimineață pentru firma maică-tii, săracilor! Du-te și tu acasă că plânge Victor după tine! Mă mir cum de nu te-a sunat până acum. Vezi, dacă e să mă întrebi pe mine, el chiar că te iubește doar pentru bani.

— Victor are firma lui. Dacă era pentru avere, m-ar fi părăsit deja. E doar stresat pentru că e încă la început de drum și mai are multe de învățat. Îl cam mănâncă șacalii, înțelegi? o lămuri Iris cu un ușor iz de superioritate în vorbe.

— Serious? se interesă Nadia, oarecum intrigată. L-ați făcut proprietar și pe pârlitul ăla, iar eu sunt ultima care află lucrurile importante? Tipic...

— Doamne, dac-ai fi atât de neagră în suflet pe cât ești de rea de gură, n-aș mai fi stat de vorbă cu tine niciodată. Ai noroc că știi că nu treci prin inimă cuvintele astea, se autoîncurajă Iris, încercând să îmblânzească tonul acid al discuției care mergea în contradictoriu de ceva timp. Te pup, zâmbi complice, sărutându-și pe obraz prietena vulcanică. Du-te și termină-ți treaba la birou, că o să-ți las un cadou frumos pe card în semn de recunoștință că ne suportă și ne iubești de atâția ani.

— Mai ales pe frate-tu, îi făcu cu ochiul sugestiv, unduindu-și corpul ca un șarpe veninos. Tu nu pleci?

— Ba da..., răspunse nehotărâtă Iris.

— Am înțeles. Ai grijă să nu stai prea mult, că-ți intră soțul la bănuieli. Spor la scris! îi ură Nadia care îi cunoștea obiceiurile atât de bine.

Iris, îndreptându-și pașii spre oaza ei de liniște, dădu din cap dezaprobator și totuși compătitor, ducându-și mâna la frunte a neputință. Prietena ei trecea mereu de la o stare la alta atunci când era vorba de bani. Au fost slăbiciunea ei dintotdeauna, *antidepresivele cele mai eficiente*, așa cum îi plăcea să îi numească.

După ce făcu câțiva pași, se opri și se întoarse să își privească prietena care se pierdea ușor în lumina apusului. Vedea o femeie atât de frumoasă, dar stridentă, îmbrăcată aproape vulgar. Pantalonii scurți, poate prea scurți pentru gusturile lui Iris, topul de un verde aprins care lăsa la vedere mijlocul bine conturat și un decolteu foarte generos trădau o sete eternă de atenție de care Nadia suferea de ani mulți. Unghiile ei erau mereu lungi, ascuțite, vopsite în culori tari, iar bijuteriile erau nelipsite, chiar dacă, de cele mai multe ori, părea prea mult chiar și pentru un iubitor de comori.

O știa de mult timp, încă din vremea în care împărțea cu ea pachetul la grădinița la care mergeau împreună. Erau vecine în cartier atunci, așa că au avut parte de o copilărie cu multe amintiri comune, unele mai frumoase, altele mai puțin. Părinții Nadiei aveau multe vicii și mult prea puțini bani, din această cauză fetița nu ținea pasul cu ceilalți copii nici când venea vorba de jucării, haine sau mâncare, nici când venea vorba de liniștea din propriul cămin. Aburii alcoolului scoteau monștri la iveală, iar Nadia fugea și dormea în acele nopți la Iris, acolo unde era destul pentru toată lumea, unde domnul Iosif și doamna Sofia se jucau *Ursulețul doarme* cu copilașii prin sufrageria încăpătoare, mobilată frumos, cu o bibliotecă imensă care conținea cele mai frumoase povești pe care fetița le-a auzit vreodată. Acolo unde Iris și Robert împărțeau cu ea jucăriile și gogoșile, bucuroși de fiecare dată. Acolo unde îmbrăca pijamale

pufoase seara, după ce făcea o baie cu spumă asemănătoare norilor și primea lapte praf înainte de culcare. Avea gust de cocos și de copilărie. Acolo era în siguranță. De acasă nu o căuta nimeni niciodată. Părea că nu lipsește nimănui.

Iris o privea cu drag și cu un oarecare sentiment de compătimire pentru că știa că mereu a încurajat-o să facă mai mult pentru ea, însă se plafonase din punct de vedere educațional. I se părea că nu dăduse dovadă de încăpățănare ca în relații, acolo unde mai mereu obținea ceea ce își dorea, chiar dacă pentru asta ar fi trebuit să calce pe cadavre. De la distanță putea să pară o femeie mai degrabă ușoară, însă Iris o vedea ca pe sora ei din altă mamă și o iubea, în ciuda replicilor tăioase pe care i le mai strecura cu iz de invidie. Știa că era doar o răzvrătire de moment și își revenea repede. Dacă ar fi fost în locul ei, probabil s-ar fi simțit la fel de neîndreptățită de viață.

De la moartea tatălui său, Nadia se purta foarte ciudat. Schimbările ei comportamentale erau explicabile pentru Iris care, deși nu știa foarte multe detalii despre acea tragedie, a încercat să îi fie alături prietenei sale. Nu au discutat foarte mult despre asta. Nadia se transforma când se ajungea la subiectul acesta, iar Iris a evitat să învârtă cuțitul în rănile și așa foarte adânci. Oricum, presa de la acea vreme făcuse destule valuri în jurul morții suspecte a domnului Călin Mag, chiar dacă, nici până în prezent, nu se putuse face lumină în acea anchetă. Nu se putea stabili cu certitudine dacă a fost o crimă, o sinucidere sau un accident nefericit.

Deși Iris nu era mereu de acord cu deciziile Nadiei, totuși nu o judeca pentru că adevăratele motive pentru care făcea unele lucruri le știa doar sufletul ei.

Până și faleza din orașul care purta Dunărea ca pe o brățară prețioasă, furase din culorile calde ale asfințitului

domol. Iris iubea acele locuri, pentru că acolo, la malul apei, își putea clăti gândurile în apusuri și răsărituri, complet gratuit, atunci când într-o viață de om tot ce primise fusese contra cost.

Băncuțele din lemn dispuse din loc în loc sub câte două felinare calde îi odihneau, pe rând, privirile în gol și întrebările nerostite. Era locul care îi găzduise cele mai de preț gânduri și cele mai grele poveri de-a lungul timpului, și n-au fost puține, deși avea doar treizeci și unu de ani.

Și în acea seară zăbovise o vreme să privească în gol de pe una dintre acele băncuțe. Și în acea seară își făcuse timp să fie oaspete în oaza ei de liniște. Numai că în acea seară o încercase pentru prima dată un sentiment care îi spunea că nu mai are pentru ce să se întoarcă acasă. Era prea negură acolo, un preaplin de nimicuri pământene care furaseră pe nesimțite locul liniștii unui cămin decent. Discuțiile cu Victor din ultima vreme întunecaseră calea spre o familie împlinită pe care o construisese în ani de zile, în mare parte singură, rămânând lângă el.

Vorbea cu stelele. Le număra, ca în copilărie, ca să piardă noțiunea timpului și a spațiului, pentru că oricum viața i se părea mai frumoasă în vis. Număra și scria pentru fiecare câte un vers, ca să le întoarcă favoarea liniștii sădită în suflet.

Agenda ei număra versuri și stele. Întâlnirile importante le nota pe telefon, în timp ce pe hârtie doar visa. Era mai comod și mai greu de intuit că își pierde vremea cu copilării.

Doar Nadia știa despre faptul că scrie versuri. I le-a descoperit odată printre actele de pe birou și, citind una dintre ele, pronunțase un nume dureros, în stilul ei sadic și lipsit de diplomație: *Vlad..., ăsta e Vlad, poeta mea, așa e? I-auzi:*